

ٹایا نویتزکردنه کت وهك نویتزکردنی پیغهمبهره ؟ (صلی الله علیه وسلم)

بهشی: یه کهم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على نبينا محمد وعلى آله وصحبه
أجمعين ومن تبعهم بإحسان الى يوم الدين،

له پاشاندا:

وهكو هه موومان ده زانين نویتزکردن دووهم روكنی ئیسلامه، وه فهزل وگه وره یی وگرنگی شاراوه نی یه
له هیچ موسلمانیک، بویه به پیویستم زانی که باسی ئه و شتانه بکه م له نویتزدا که په یوه سته به لایه نه
دیاره که ی (ظاهر) نویتزکردن - که زۆر به ی موسلمانان لی ی بی ئاگان، یان په پره وی ناکه ن - چونکه
پیغهمبهر ﷺ فه رمانی پیمان کردوو و ده فه رمیت: ﴿صلوا كما رأيتموني أصلي﴾ ^(۱). واته / چۆن
منتان بینی نویتز کرد ئیوهیش به و شیوه یه نویتز بکه ن.

وهه روه ها باسی ئه و په یوه سستی یه روحی یه بکه م له نویتزدا که ده بیئت هه بیئت له نیوان بهنده و خوی
خویدا له کاتی نویتز کردندا بو ئه وه ی بگهینه ئه و نویتزه ی که به ره له سستی له هه موو خراپه کاری یه ک
ده کات، وهكو چۆن خوی گه وره له م ئایه ته دا فه رمانی پیمان کردوو: ﴿وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى
عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ﴾ ^(۲). واته / نویتز بکه، چونکه به راستی نویتزکردن ده تگپیتته وه له هه موو خراپه کاری
یه کی گه وره و ناشیرین، که موقوفه حزی لی ده کات وه ئه و سه رپیچی یانه ی که هه موو میشکیکی پاک
وخاوین به ره له سستی لی ده کات.

۱- (صحيح الجامع الصغير: ۱/ ۸۹۳).

۲- (العنكبوت/ ۴۵).

له بهر ئه وهی ئه گهر بیټ و نوێژکه ر به م شیوهیه ی که له م نوسراوه دا باسی ده که یه نوێژه کانی ئه نجام بدات ئه و دڵ و دهروونی پاک ده بیته وه و برپای زیاد ده کات، وه حه زی له هه موو کارێکی خێر ده بیټ وه وه و لێ بۆ ده دات، که ئه مه یه ش خۆی له خۆیدا دووری ده کاته وه له هه موو خرابه کاری و ناهه مواری یه ک. هه روه ها نوێژکردن مه به سته یکی له مه یه ش گه وره تری ته یدا یه ئه و یه ش نزا کردنی (ذکر) ی خوای گه وره یه به دڵ و زمان وله ش، بۆ ئه وه ی په یوه سته ی یه کی روه ی په یدا بیټ له نیوان به نده و خوای گه وره، چونکه خوای گه وره به نده کانی بۆ په رسته نی خۆی دروست کردووه، و گه وره ترین و گرنه گرتین خوای په رسته یه نوێژه، چونکه ئه و به شداری یه ی که هه موو ئه ندامه کانی له شی مرۆف ده ی کات له نوێژکردندا له هه یچ په رسته نیکی تر دا

نی یه له بهر ئه وه خوای گه وره ده فه رمیټ: ﴿ ولذکر الله أكبر ﴾.

بۆ یه وام به باش زانی که له چه ند خالێکدا هه موو هه لسه و که وته کانی نوێژکردن باس بکه م له ته کبیره ی ئیحرامه وه تا سه لام دانه وه وه کو چۆن ده یی نیټ، وه ئه و خالانه یه ش دابه ش بکه مه سه ر: -
 ۱- که ته یایدا باسی لایه نه دیاره که ی (ظاهر) نوێژ بکه م به به لگه وه له و تاییه ته نه ندیټی یه دا وله ژێر (ته یی نی) دا باسی ئه و بیده عانه بکه م که موسلمانان ده یکن له و تاییه ته نه ندیټی یه دا، و په رت کردنه وه ی به به لگه وه.

ب- که باسی ته یگه یه شته له و ئایه ت و دوعا و نزا یانه ی که نوێژکه ر ده یان خوینټ بۆ ئه وه ی تام و چه یژێکی روه ی په یدا بکات له نوێژه کانی دا به و شیوه یه ی که خوای گه وره به ته واوی لێ ی پازی یه. وه هه روه ها دابه شکردن به سه ر ئه م خالانه دا و له موسلمانان ده کات که چاکتر ته ی بگات و یه ک له داوی یه ک په ی ره وی خاله کانی بکات تا وه کو بگاته ئه و نوێژه ی که له م نوسراوه دا مه به سته مانه.

یه که م: رووکردنه که عبه :

۱- ﴿ كان رسول الله يستقبل الكعبة في الفرض والنفل، وأمر صلى الله عليه وسلم بذلك ﷺ إذا قام إلى الصلاة ل(المسيء صلواته) فقال: (إذا قمت إلى الصلاة فأسبغ الوضوء، ثم استقبل القبلة فكبر) ﴾ (3).
 واته / کاتیک پیغه مبه ر هه ستایا بۆ نوێژکردن روه ی ده کرده قیبله له فه رز و سونه تدا، وه فه رمانی شی کرد

به و كه سه ی كه نوپژده كه ی به كه م و كورپی ئه نجامدا: ئه گهر هه ستايت بو نوپژكردن ده ستنو پژيكي ته واو هه لگروه له پاشاندا پرووت بكه ره قيبله و الله اكبر بكه .

ب- ده بيت ئه وه ت له ياد بيت كه تو پرووت كر دۆته مالى خوا و ئه م ماله يش پريزيكي تايبه تى هه يه و ده بيت ئه م پريزگرتنه يش له دلندا جيگير بكه يت.

دووهم: نيه ت:

أ- وكان صلى الله عليه وسلم يقول: (إنما الأعمال بالنيات، وإنما لكل امرئ ما نوى)⁴

واته / هه موو كر داريك به نيه ته، هه موو مروفيك نيه تى چى بيت هه ر ئه وه نده ي پى ده برپيت .

ب- به دل نيه ت و ابيت كه ئه و نوپژه ي ده يكه يت - چ فه رز بيت يان سوننه ت - مه به ست ته نها ره زامه ندى خواى گه و ره بيت و دوور بيت له رپا وله ش قورسى و دالغه ليدان .

تاييني: ووتنه وه ي نيه ت به زمان بيدعه يه، له به ر ئه وه ي نيه ت عيباده ته وشويني ئه م عيباده ته يش دله نه ك زمان، وه هه موو زانا يان له سه ر ئه وه ريك كه وتون كه عيباده ت كردن قه ده غه يه ئه گه ر به لگه ت نه بيت له سه ر كردنى ئه و عيباده ته به و جو ره ي كه ئه نجامى ده ده يت، چونكه پيغه مبه ر ﷺ ده فه رميت: ﴿كل عمل ليس عليه أمرنا فهو رد﴾⁽⁵⁾. واته / هه موو كر داريك ره ت ده كرپته وه و وه ر ناگيريت ئه گه ر فه رمانى ئيمه ي له سه ر نه بيت .

له م بيدعه يه يشدا هه موو زانا يان ريك كه وتون له سه ر ئه وه ي كه ئه مه بيدعه يه، به لام له سه ر ئه وه ريك نه كه وتون كه ئايا (حسنة) يه يان (سيئة)، ئه وه ي كه روون و ئاشكرايه هه موو بيدعه يه كى ئاييني له خوا په رستيدا گومرايى يه، وه هه موو گومرايى يه كيش له ئاگر دا يه، وه كو پيغه مبه ر ﷺ ده فه رميت: ﴿كل بدعة ضلالة، وكل ضلالة في النار﴾⁽⁶⁾.

هه روه ها له فه رموده يه كى پيغه مبه ردا ﷺ هاتوو كه به (الله اكبر) ده ستى به نوپژ كردن كر دووه، واته: ئه مه به لگه يه له سه ر ئه وه ي كه پيغه مبه ر ﷺ نيه تى به ده م نه هينا وه .

٤ - (البخاري ومسلم وغيرهما، وانظر: صفة صلاة النبي

ﷺ: ص ٨٥).

٥ - (صلاة التراويح: ص ٢٩).

٦ - (صحيح الجامع الصغير: ١/١٣٥٣).

سى يه م: ته كبير كردن، ووتنى (الله أكبر):

أ- ﴿كان ﷺ﴾ يستفتح الصلاة بقوله: (الله أكبر)، وأمر بذلك المصليء صلاته: إنه لا تتم صلاة لإحد من الناس حتى يتوصأ، فيضع الوضوء مواضعه، ثم يقول (الله أكبر) ﴿^(٧)﴾. واته / نوپژى هيچ كه سيك ته او نى يه هه تا دهستنويز نه گريت و هه موو جى يه كانى دهستنويز بگريت ودواى نه وه بليت (الله أكبر).

ب- له كاتى ووتنى نه م وشه مه زنه (الله أكبر) به و شيويه پوو بكه يته خواى گه وره كه له دونيا دابرييت، وه هه ر بو يه له هه موو هه لسوكه وته كانيشدا دهيلين بو نه وهى هه ر كاتيك شه يتان زه فه رى پيمان بر دوو بيرمانى به ره و دونيا برد نه وا نه م وشه مه زنه ديسانه وه بمانگريته وه بو لاي خواى گه وره.

چوارهم: دهست به رز كردنه وه:

أ- ﴿وكان يرفع يديه تارة مع التكبير، وتارة بعد التكبير، وتارة قبله﴾ ^(٨).

﴿وكان يرفعهما ممدودة الأصابع، لا يفرج بينهما ولا يضمهما﴾ ^(٩)

﴿وكان يجعلهما حذو منكبيه، وربما يرفعهما حتى يحاذي بهما فروع أذنيه﴾ ^(١٠).

واته: كاتى وا هه بوو پيغه مبه ر ﴿ﷺ﴾ دهستى به رز ده كرده وه له گه ل ته كبير كردن، جارى وايش هه بوو له دواى ته كبير كردن، و جارى وايش هه بوو له پيش ته كبير كردن دهستى به رز ده كرده وه وپه نجه كانى به دريژى راده كيشا ونه ده يكرده وه ونه جووتى ده كر به لكو به شيويه يه كى ناسايى وله ناستى هه ردوو شانى، وه جارى وايش هه بووه كه دهستى به رز كردنه وه هه تا وه كو نه م لاو نه و لاي گوى ي.

ب- له نيمامى شافيعى يان پرسى: دهست به رز كردنه وه له نوپژدا چى ده گه يه نييت؟

نه وپيش له وه لامدا فه رموى: سوننه تى پيغه مبه ره ﴿ﷺ﴾، وه به گه وره زانينى خوايه.

كه واته ده بيت توپش ووتى نه م پيشه وا به ريزه ت له بير بيت له كاتى دهست به رز كردنه وه دا.

٧- (صفة صلاة النبي ﷺ ص ٨٦)

٨- (البخاري وأبو داود وابن خزيمة، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ).

٩- (أبو داود وابن خزيمة، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ).

١٠- (البخاري وأبو داود، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ).

پینجهم: دانانی دهستی راست له سه‌ر دهستی چه‌پی:

﴿وكان يضع يده اليمنى على اليسرى﴾^(۱۱). واته / پیغه‌مبه‌ر ﴿ﷺ﴾ دهستی راستی ده‌خسته سه‌ر دهستی چه‌پی.

﴿ومر برجل يصلي وقد وضع يده اليسرى على اليمنى، فانترعها، ووضع اليمنى على اليسرى﴾^(۱۲). واته / پیغه‌مبه‌ر ﴿ﷺ﴾ پی‌او‌ی‌کی بینی نو‌ی‌ژی ده‌کرد و دهستی چه‌پی له سه‌ر دهستی راستی دانا بوو، پیغه‌مبه‌ریش ﴿ﷺ﴾ دهستی جیا کرده‌وه و دهستی راستی خسته سه‌ر دهستی چه‌پی.

شه‌شم: دانانی له سه‌ر سینگ:

﴿وكان يضع اليمنى على ظهر كفه اليسرى والرسغ والساعد﴾^(۱۳). واته / پیغه‌مبه‌ر ﴿ﷺ﴾ دهستی راستی له سه‌ر پشتی دهستی چه‌پی ومه‌چه‌ک وبازووی داده‌نا.

﴿وكان -أحياناً- يقبض باليمنى على اليسرى﴾^(۱۴). واته / جاری وا هه‌بوو به دهستی راستی چنگی ده‌کرد به دهستی چه‌پیدا.

﴿وكان يضعهما على الصدر﴾^(۱۵). واته / هه‌ردوو دهستی ده‌خسته سه‌ر سینگی.

که‌واته: سوننه‌ت ئه‌م جو‌رانه‌یه که به‌به‌لگه‌وه پرونمان کرده‌وه.

حه‌وته‌م: سه‌یر کردنی جی‌گای سو‌جده:

أ- ﴿وكان ﴿ﷺ﴾ إذا صلى طأطأ رأسه، ورمى ببصره نحو الأرض، ولما دخل الكعبة ما خلف بصره موضع سجوده حتى خرج منها﴾^(۱۶).

له‌کاتی / سه‌یر کردنت بو جی‌گای سو‌جده ده‌بی‌ت خۆت به‌به‌نده‌یه‌کی ملکه‌چ وزه‌لیل بزانی‌ت به‌رامبه‌ر گه‌وره‌یی وتوانای خوای گه‌وره.

۱۱- (مسلم وأبو داود، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ ص ۸۷).

۱۲- (أحمد وأبو داود، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ ص ۸۷).

۱۳- (أبو داود والنسائي، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ ص ۸۸).

۱۴- (النسائي والدارقطني، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ ص ۸۸).

۱۵- (أبو داود وابن خزيمة، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ ص ۸۸).

۱۶- (البيهقي والحاكم، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ ص ۸۹).

تَبَيَّنِي: نَابَيْت سَهَيْرِي نَاسْمَان يَان نُهُم لَو نُهُوَلَات بَكهَيْت يَان چَاوَت بَنوقَيْنِيَت، چُونكِه پَيَغِه مَبهَر ﴿ﷺ﴾ لَه چَه نَد فِه رَمُوودِه يَه كَدَا بَاسِي نَابَه جِي يِي نُهُم كَارَانِه دِه كَات، وَهَكُو: ﴿ﷺ﴾ وَكَان يَنْهَى عَن رَفْعِ الْبَصْرَالِي السَّمَاءِ ﴿١٧﴾.

﴿ﷺ﴾ فَإِذَا صَلَّيْتُمْ فَلَا تَلْتَفِتُوا، فَإِنَّ اللَّهَ يَنْصِبُ وَجْهَهُ لَوَجْهِ عَبْدِهِ فِي صَلَاتِهِ مَا لَمْ يَلْتَفِتْ ﴿١٨﴾.

هه شته م: دوعاكانی نوپژ دابهستن:

دوعاكانی نوپژ دابهستن زۆرن له بهر ئه وهی باسه كه مان درپژ نه بیته وه ئه وا چهند دوعایه كیان لیره دا ده هینینه وه كه كورته و زوو له بهر ده كریت یان له ناو خه لكیدا زیاتر باوه:

﴿ﷻ﴾ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ ﴿١٩﴾.

﴿ﷻ﴾ اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٠﴾.

﴿ﷻ﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مَبَارَكًا فِيهِ ﴿٢١﴾.

﴿ﷻ﴾ اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يَنْقِي الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ ﴿٢٢﴾.

ب- دوعای نوپژ دابهستن ری خوشکهره بۆ چوونه ناو قولایی نوپژه وه به ستنی په یوه ستنی یه کی ته واو له گه ل خوای گه وره دا، به نده ده بیته له م کاته دا هه ست به تاوانباریته خوی بکات و به م دوعایه یش که هوی پاک کردنه وه یه تی له وه موو ژهنگ و پره شی یه کی که به دله وه نوساوه بۆ ئه وهی به دلکی پاک و خاوین و پوناک و پر له بپوا و پراستگویی و وشه کانی ئاراسته ی خوای مه زن بکات.

وه له بهر زۆری دوعاكان ته نها یه ك دوعایه كم هه لبراردوو ه بۆ شی كردنه وه ولی تیگه یشتنی بۆ ئه وهی دل و ده روون و زمانمان به یه كه وه ئه م دوعایه بخوینیت وله مانای وشه کانیدا بتویته وه.

١٧- (البخاري وأبو داود، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ ص ٨٩).

١٨- (الترمذي والحاكم، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ ص ٨٩).

١٩- (أبو داود والحاكم، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ ص ٩٣).

٢٠- (مسلم وأبو عوانة، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ ص ٩٤).

٢٠- (مسلم وأبو عوانة، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ ص ٩٤).

٢٢- (البخاري ومسلم، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ ص ٩١).

﴿ سبحانك اللهم وبحمدك، وتبارك اسمك، وتعالى جدك، ولا إله غيرك ﴾.

سبحانك اللهم / واته: خوای گه وره پاك ده كه مه وه له هه موو ناو وسیفه تیک که که م وکوری تیدایه و ته واوی نابه خشیت به خوای گه وره، یان ناشیرینه و ناگونجیت و شیاو نی یه بو خوای گه وره (وه کو چۆن کافره کان کور و کچ بو خوای گه وره بریار ده دن، یان وه کو جوله که کان که به خوای گه وره یان ده ووت: فه قیره، یا خود وه کو چۆن هه ندیک له موسلمانان له ئە شعهری وموعته زیله کان... هتد که زۆریه ی ناوه جوانه کان وسیفه ته به رزه کان له خوای گه وره داده بپن، که ئە مه یش خوئی له خویدا که م وکوری دانه دهیده نه پال خوای گه وره.

وه له فه رمووده یه کدا پیغه مبه ر ﴿ ﷺ ﴾ ده فه رمیت: ﴿ إن أحب الكلام الى الله أن يقول العبد: سبحانك اللهم وبحمدك، وتبارك اسمك، وتعالى جدك، ولا إله غيرك ﴾ (۲۳).

واته / خو شه ویستترین قسه لای خوای گه وره ئە و و ته یه یه که به نده بلیت: سبحانك اللهم... وبحمدك / واته: له و کاته ی که من تو پاك ده كه مه وه له هه موو که م وکوری یه که ئە و سوپاس وستایشی تو هه موو دل و ده رونمی داپوشیوه له بهر بی گه ردی و ته واوی ناوه جوانه کانت وسیفاته به رزه کانت. وتبارك اسمك / واته: بی پایانه به ره که ته ناوی تو، له بهر ئە وه ی به ناو هی نانی تو وه هه موو خیر و خو شی یه کمان بینی.

وتعالى جدك / واته: گه وره یی و مه زنی تو هه ر له به رزی دایه .
ولا إله غيرك / جگه له تو که س نی یه شیاوی په رستن بی ت.

نۆیه م: په نا گرتن به خوا (الإستعاذة):

پاشان پیغه مبه ر ﴿ ﷺ ﴾ په نای ده گرت به خوای گه وره و ده یفه رموو: ﴿ أعوذ بالله من الشيطان الرجيم من همزه ونفخه ونفثه ﴾^{۲۴}. وکان أحيانا يزيد فيه فيقول: ﴿ أعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم من همزه ونفخه ونفثه ﴾^(۲۵).

۲۳- (سلسله الأحاديث الصحيحة: ۶/ ۲۵۹۸).

۲۴- (أبو داود وابن ماجه، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ ص ۹۵).

۲۵- (صحيح سنن الترمذي: كتاب الصلاة: باب ما يقول عند افتتاح الصلاة: ۲۴۵).

ب- مانای په نا گرتن به خوا ئه وهیہ: په نا ده گرم به خوا، وه پشت هر به وده به ستم له شه پری شهیتانی په جم کراو که زیانم پی بگه یه نیټ له دین ودونیا م و پړگای ئه وه م لی بگریټ که چاکه بکه م وفه رمانه کانی خوی مه زن به جی بهیټم، یان هاندرم بیټ بو ئه و کارانه ی که خوی گه وره لی می قه ده غه کردوه. چونکه شهیتان هیچ شتی که له مرؤف دوری ناخاته وه ته نها خوی گه وره نه بیټ، چونکه شهیتانی (انس) چاکه و خراپه له خو وره وشت و خودیدا هه یه له بهر ئه وه خوی گه وره فه رمانی پی مان کردوه که به چاکه کردن له گه لیدا ههستی چاکه ی تی دا زیندوو بکه ی نه وه بو ئه وه ی به سه ر خو وره وشته خراپه که ی دا زال بیټ و له شه پری دور که وینه وه، وه له بهر ئه وه ی شهیتانی (جن) چاکه له خو وره وشت و خودیدا نی یه، به لکو شه پانی یه وهیچ چاکه کاری یه که سودی نی یه له گه لیدا وهیچ شتی که ی ش ناتوانیټ بتپاریزیټ لی ته نها دروست که ره که ی نه بیټ، ئه وا فه رمانی پی مان کردوه په نا بگریټ به خوی گه وره له شه پری شهیتان وه کو له م سی نایه ته دا هاتوه:

۱- ﴿ خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ وَإِنَّمَا يَنْزَعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴾ (۲۶).

۲- ﴿ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴾ (۲۷).

۳- ﴿ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا دُوًّا حَظًّا عَظِيمًا وَإِنَّمَا يَنْزَعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴾ (۲۸).

وه مانای ئه و وشانه ی که له فه رموده که دا هاتون:

أعوذ بالله/ په نا ده گرم.

السمیع العلیم/ ئه و خوی به ی که په نا گرتنه که ی من ده بیستیټ که کاتی که په نای بو ده به م، چونکه خوی مه زن سیفه تی بیستیټی هه یه، وزانایه به حال م که من به بی ئه و ناتوانم له شه پری شهیتان دور بکه و مه وه.

۲۶- (الأعراف/ ۱۹۹-۲۰۰).

۲۷- (المؤمنون/ ۹۶-۹۸).

۲۸- (فصلت/ ۳۴-۳۶).

من الشيطان الرجيم/ له شهيتانی ره جم کراو که ئەم شتانەى خوارەوهم بەسەر بپننیت:

من همزه/ جوریک له شیتى که پىى دەلین: فى (صرع).

ونفخه/ له له خۆبایى بوون و فو پیاکردن و خۆبهزل زانین.

ونفته/ له هۆنراوهیهکی خراب که شتى ناشه رعى تیدا بیت.

دهیهم: فهزلى فاتحه:

أ- پیغه مبهەر ﷺ ئەم سورەتەى زۆر بەگه و ره دەزانى و دهیغه رموو: ﴿ لا صلاة لمن لا یقرأ بفاتحة الكتاب ﴾^(۲۹)، ﴿ من صلى صلاة لم یقرأ فیها بفاتحة الكتاب، فهي خداج، هي خداج، هي خداج غير تمام ﴾^(۳۰)، ﴿ قال الله تبارك وتعالى: قسمت الصلاة - يعني الفاتحة- بيني وبين عبدي نصفين: فنصفها لي ونصفها لعبدي، ولعبدي ما سأل، وقال رسول الله ﷺ: ﴿

اقروا: يقول العبد: (الحمد لله رب العالمين)، يقول الله تعالى: حمدي عبدي، ويقول العبد: (الرحمن الرحيم)، يقول الله: أثنى علي عبدي، ويقول العبد: (مالك يوم الدين)، يقول الله تعالى: مجدي عبدي، يقول العبد: (إياك نعبد وإياك نستعين)، قال: فهذه بيني وبين عبدي، ولعبدي ما سأل، يقول العبد: (اهدنا الصراط المستقيم صراط الذين أنعمت عليهم غير المغضوب عليهم ولا الضالين)، قال: فهؤلاء لعبدي ولعبدي ما سأل﴾^(۳۱).

ب- له فهرمو دهى یه که مده پیغه مبهەر ﷺ ده فهرمیت: نوێژ بو ئەو که سه نى یه که فاتحهى تیدا نه خوینیت.

وه له فهرمو دهى دوو مده ده فهرمیت: کى نوێژیکى کرد وفاتحهى تیدا نه خویند ئەوا نوێژه کهى ته واو نى یه.

وه له فهرمو دهى سى یه مده ده فهرمیت: خواى گه و ره ده فهرمیت: نوێژم کردۆته دوو به شه وه له نیوان خۆم و به نده کهم نیوهى بو منه و نیوه یشى بو به نده کهم، ئەو یش به نده کهم داواى ده کات، ئەوا بوى ده کهم، پیغه مبهەر ﷺ فهرمووى: بخوینن: به نده ده لیت: (الحمد لله رب العالمين)، خواى گه و ره

۲۹- (البخاري ومسلم، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ ص ۹۷).

۳۰- (مسلم وأبو عوانة، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ ص ۹۷).

۳۱- (مسلم وأبو عوانة، وانظر: صفة صلاة النبي ﷺ ص ۹۷).

دهفهرمیّت: بهنده که م سوپاسمی کرد، وه بهنده دهلیّت: (الرحمن الرحيم)، دهفهرمیّت: بهنده که م ستایشمی کرد، وه دهلیّت: (مالك يوم الدين)، دهفهرمیّت: بهنده م م به گوره می زانی و گوره می دایه پالم، وه دهلیّت: (إياك نعبد وإياك نستعين)، دهفهرمیّت: ئەمه له نیوان من و بهنده که مدایه، و بهنده که م چی داوا کرد ئەوا بۆی جی به جی ده که م، وه بهنده دهلیّت: (اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین أنعمت علیهم غیر المغضوب علیهم ولا الضالین)، فهرمووی: ئەمانه هی بهنده که م وه وهی داوایشی کرد بۆی ده هیئمه دی.

که واته نوێژ که ره ده بیّت هه رده م له نوێژه کانیدا ئەم فهرمووده یه ی له بیر بیّت که چۆن خوای گه وره له گه ل هه موو پرسیا ریکی بهنده دا وه لامی ده داته وه، له بهر ئەوه ده بیّت بهنده یه تهنه بیر وهۆشی لای خوای گه وره بیّت وه مانای فاتحه تی بگات بۆ ئەوهی خوای گه وره یه بۆی جی به جی بکات، ده بیّت نوێژ که ره باش بزانیّت ئەگه ره بیّت و ئاگات له خۆت نه بوو له ناو نوێژدا و بیرت له لایه کی تر بوو ئەوا دلنیا به که نازانیت چیت داوا کردوو له خوای گه وره، وه دلنیا یه به که داواکاری یه کانت فهرمووش کراوه، چونکه: (الجزء من جنس العمل).

یانزهه م: خویندن نایه ت نایه ت:

أ- ﴿ثم يقرأ (الفاتحة) ويقطعها آية آية: (بسم الله الرحمن الرحيم)، ثم يقف، ثم يقول: (الحمد لله رب العالمين)، ثم يقف، ثم يقول: (الرحمن الرحيم)، ثم يقف، ثم يقول: (مالك يوم الدين)، وهكذا إلى آخر السورة، وكذلك كانت قراءته كلها، يقف على رؤوس الآي ولا يصلها بما بعدها﴾ (٣٢).

ب- پیغه مبه ر ﴿ﷺ﴾ فاتحه ی به پچر پچر ده خویند هه ر نایه ته وه به جیا، وه کو له فهرمووده که دا هاتوو، ده بیّت هه موو نوێژ که ره ریکیش به م شیوه یه بیخوینیت، چونکه به م شیوه یه به ته واوی زه ینت ده ده یته مانای نایه ته کان وه وه یه ده هیئیه وه یادت که خوای گه وره داواکاری یه کانت ده بیستیّت و وه لامت ده داته وه، که ئەمه یه شیوه یه له خۆیدا دل و دهره یه په یوه ستی یه کی ته واو له گه ل خوادا دروست ده کات.

چاوه پوانی به شی دووهم بن له ژماره ی داهاتوودا إن شاء الله.
وصلی الله وسلم علی نبینا محمد وعلی آله وصحبه أجمعین.
مالپه ری فہرموودہ

www.fermude.com